

Cuprins

Prefață	3
Capitolul I	13
Capitolul II	65
Capitolul III	135
Capitolul IV	207
Capitolul V	289
Capitolul VI	357
Capitolul VII	431
Capitolul VIII	461
Capitolul IX	523
Epilog	551

Capitolul I

Micul pod de piatră, strâmt și scurt, părea prea nevolnic pentru misiunea sa: servea ca punct de întâlnire al principalelor străzi din această parte a orașelului La Trinité, aflat în regiunea Alpilor Maritimi din sudul Franței. Și totuși, aici se pot zări mai multe indicatoare, punctând direcțiile spre care porneau panglicile cenușii de asfalt: Monaco – 12km, Nisa – 14km, Spraes, Perdighier, Soanes. Această revărsare de drumuri face ca podul să fie foarte căutat de cei nevoiți să traverseze sălbatica vale Laghet, pentru că, în apropiere, nu există alte puncte de legătură între malurile abrupte și adânci. Aleea meschină de pe spinarea podului se bifurcă pentru a lăsa călătorului posibilitatea de a alege una dintre cele două destinații. La stânga, pelerinul evlavios și cu oarecare timp la dispoziție se poate îndrepta spre bătrânul sanctuar Laghet, închinat Sfintei Fecioare, edificiu zămislit cu mai bine de trei secole înainte, acolo unde, zice-se că s-ar fi petrecut mai multe tămăduiri miraculoase; de aceea, numărul vizitatorilor veniți pentru rugăciune este mare mai tot timpul anului.

A doua posibilitate este de a urca în cartierul răsfirat pe colinele împădurite și atunci, musai s-o apuci spre dreapta, pe așa numita Route de Spraès, o altă străduță sufocată între clădirile cocoțate pe ziduri de piatră. Mai apoi, această cale plină de riduri și cocoșe datorate vicisitudinii anotimpurilor, continuă să urce pe umărul coastei, lăsând în dreapta valea tot mai adâncă și mai umbroasă a unui pârâu bine ascuns de arborii masivi. Doar o șosea liliputană se ițește, din când în când, printre golurile de vegetație. Un parapet minuscul, construit din piatră, reprezintă singura protecție împotriva negurii abisale de alături. Mașinile sunt nevoite să se strecoare cu multă abilitate, mai ales când vin din sensuri opuse, pentru a evita incidentele neplăcute.

Strada suie netulburată mai departe, pentru a se furișa pe sub pereții unei clădiri cu etaj, având ferestrele deschise chiar deasupra prăpastiei. O veche firmă din tablă ruginită, încadrată de o ramă din lemn parțial putrezit, atârnă pe zidul dinspre stradă, iar slovele ciuntite de pe ea aduc aminte de vremuri apuse, când probabil casa avea o altă destinație: *La vielle Auberge*.

Deasupra, alte case stau aninate pe povârnișuri, înconjurate de pajiști sau arbuști, printre insule de piatră în culori sobre, de la cenușiu, până la un crem spălăcit. De altfel, piatra pare a tâșni pretutindeni, formând osatura dealurilor și a munților profilați pe fundal. Nu e de mirare, așadar, că piatra reprezintă principalul material de construcție din zonă, casele și zidurile de susținere ale pantelor fiind zămislite din acest calcar rezistent.

La stânga, se desprinde *chemin des Écoles*, cu o intrare ușor de ratat, ascunsă fiind de mașinile chinuite, înghesuite în parcare de sub armătura naturală de piatră a dealului. E scurtătura abruptă, răsărită din ifosele străzii principale, dornică să se ia la trântă cu asprimea urcușului pentru a economisi câteva clipe de mers. O altă prăpastie se cascadează în stânga sa, mușcând amenințător din trupul și așa firav al acestei alei. Printre copaci se zărește greabănul dezgolit, albicios, din piatră al înălțimilor muntoase ce flanchează valea. După un ultim hop, ulicioara revine la surata sa, *Route de Spraès*, regăsind-o, după ce aceasta a descris mai multe bucle, ca pe o veche prietenă. După îngustimea de mai înainte, noua cale pare un adevărat bulevard, așezat la picioarele stâncii înveșmântate în plasă de protecție.

Strada este complet părăsită la această oră a după-amiezii. Doar stoluri de frunze veștede, înfiorate de mângâierea rece a brizei coborâte de pe piscuri se încumetă a porni în pribegie pe aceste drumuri de munte, sporind și mai mult senzația de pustiu. Vântul își cântă simfonia de toamnă târzie, ciupind coardele seci ale crengilor lipsite de podoaba verde a verii. Rotocoale de fum se ridică din pădure, marcând locurile unde se află, pierdute, căminele pline de căldură.

La un cot, șoseaua traversează cu ușurință un firicel de apă rătăcit în mantaua de piatră a muntelui și, mai sus, carii profunde topesc complet asfaltul pe porțiuni tot mai întinse. E de-acum un drumeag montan, oferind priveliști încântătoare, înălțându-se

spre aburul de vată al norilor care-și fac de lucru printre culmile din ce în ce mai încrâncenate. Vârful pare încă departe și călătorul trebuie să mai depună încă mult efort ca să poată atinge platoul de sub cer. Șoseaua continuă să valseze printre copaci înclinați sau ziduri de piatră, ordonate pentru a rânduî terase de odihnă. După mai multe serpentine amețitoare, la dreapta pornește un alt drum abrupt, luptându-se vitejește cu urcușul printre casele construite din piatră. Această cale lăturalnică face parte din vechiul *chemin de Spraes*, așternut peste pante înierbate.

După ce se opintește din greu, într-un ultim asalt, drumul sfârșește în curtea unei case de piatră, ce privește cu seninătate spre hăurile de sub ea. Arhitectura ei este asemănătoarea cu a altor clădiri din apropiere, reflectând lipsa de imaginație a constructorilor de pe aici: aceeași formă paralelipipedică, cazonă, cu etaj, fără niciun fel de zorzoane decorative. Zidurile sunt, invariabil, din piatră, frumos îmbinate, dar într-o culoare monotonă. Aspectul grav și rece este sporit de obloanele masive ale ferestrelor, obturând accesul oricăror raze de lumină, de parcă-i condamna la reclusiune perpetuă pe locatari. Nu există garduri, iar ograda pare o continuare firească a străzii. Și totuși, viața palpită îndărătul acestor ziduri de citadelă medievală.

— Hai odată, Daniel, ce tot faci acolo? Hai că se răcesc plăcintele și mor de sete cu paharul de vin în față.

Era vocea amplă a lui moș Lucas, proprietarul casei situate pe cea mai înaltă terasă. Moș Lucas nu

era chiar atât de bătrân încât să justifice apelativul de *moș*, dar avea părul coliliu și o vorbă tare sfătoasă, așa că oamenii s-au obișnuit să-l strige moș Lucas. Iar el nu se supăra câtuși de puțin. Se spune că, demult, casa lui moș Lucas ar fi fost mistuită de un incendiu năpraznic și, în vâlvătaie, ar fi pierit unicul său copil – o fată. Deși încă tânăr, părul i-a albit brusc. Mai târziu, soața lui și-a pierdut mințile de supărare; după ce a fost internată într-un spital, el a rămas singur în acest căsoi. Acum, nimeni n-ar putea spune sigur că ea mai este în viață.

— Ai răbdare, vin și eu în câteva minute.

Cel care răspundea la numele de Daniel era un tânăr bine făcut, cu părul ondulat, de culoare castanie și cu ochi verzui, luminoși. Sub salopeta de lucru se ghicea trupul lui athletic, bine închegat. Fața arsă de soare și biciuită de vânt radia bucurie și încredere, fiind gata oricând să ofere un zâmbet, chiar și în momente de cumpănă. Daniel era un cioplitor în piatră foarte priceput și nu e de mirare că mulți localnici îl solicitau pentru diferite lucrări. Deținea o firmă de construcții împreună cu fratele său Răzvan și le mergea destul de bine de când s-au stabilit în această parte a Franței. Își strânsese cu grijă sculele în duba Ford Transit, destul de ponosită, dar suficient de bună pentru nevoile sale; o achiziționase de la un târg de mașini, în urmă cu câteva luni, și o transformase treptat într-o magazie ambulantă, de unde nu lipsea nimic trebuincios unui adevărat gospodar.

Acum, cu o cârpă în mână, Daniel ștergea cu multă migală urmele de praf de pe ultima îmbinare

de piatră. Privea la cea din urmă creație a lui, acest nou corp al casei, proaspăt finisat și parcă nu se îndura să se despartă de opera sa. Lucrase câteva săptămâni grele pentru a se încadra în timp și acum, voia să-și îngăduie câteva momente de relaxare. Da, putea fi mulțumit de isprava lui, realizată fără cusur. Răzvan plecase pe jos cu un sfert de oră mai devreme, pentru că aveau multe de pus la punct înaintea plecării. În această scenă tandră l-a surprins moș Lucas, atunci când a venit să afle motivul întârzierii sale:

— Da' mai las-o în pace de piatră și vino odată, Daniel! Parcă ți-ar fi iubită, așa o dezmierzi; măcar de-ai avea una...

Daniel îi spuneau oamenii din oraș. Fratele său și cunoscuții din țară îl strigau simplu, *Dan*, iar sora sa îl alinta *Zaki*, diminutiv provenit de la numele lor de familie – Zaharescu. Daniel închise în grabă ușile mașinii, își spălă mâinile și fața la chiuveta de afară, apoi, își aranjă ținuta înainte de a se opri la masa din lemn butucănos, aflată pe prispa din fața casei.

— Tii, dar bine mai miroase! Și ce gustoase sunt plăcintele astea cu brânză. Chiar cu mânuțele matală le-ai făcut, moș Lucas? – îl zădări zâmbind băiatul.

— Ei, bată-te să te bată, tot timpul ești așa șugubăț! Știi bine că mi le-a adus madam Christine. Eu doar le-am încălzit la cuptorul cu microunde. Acum, gustă și din vinul ăsta pentru că meriți; ai făcut o treabă minunată și răsplata ta va fi pe măsură!

Mâinile moșului au dibuit un portofel ros de vreme și au extras cu multă dibăcie un teanc de bancnote de 100 de euro, pentru a i le întinde mai apoi

meșterului. Daniel a luat banii și fără să-i numere, cu un gest firesc, i-a băgat într-unul din buzunarele largi ale salopetei sale.

— Ce faci, nu-i numeri? se arătă contrariat moșul.

— Ce să-i mai număr atât? Sunt convins că sunt toți, așa cum ne-am înțeles. Am încredere în oamenii de pe aici. Îi cunosc și mă cunosc, iar până acum nu mi-au dat motive de îndoială.

— Hai să ciocnim și un pahar de vin, că tare mi s-a uscat gura.

— Mulțumesc, moș Lucas, dar trebuie să merg cu mașină.

— Hei, parcă ai sta la nu știu ce depărtare. Ai de mers doar câteva ulicioare până la voi acasă și nu te întâlnești nici cu naiba, darămite cu poliția. Gustă măcar câteva picături, că nu ți se va întâmpla nimic, îți garantez eu.

— Nici măcar o gură. Am un principiu bine înrădăcinat, de la care nu mă voi abate niciodată în viață: să nu mă urc băut la volan. Așa că o să mă mulțumesc doar cu un pahar de apă.

Pentru câteva minute, la masa din fața casei se lăsă liniștea. Daniel mușca cu poftă din plăcintă, iar gazda sa sorbea încetișor, bucurându-se de fiecare strop din licoarea rubinie.

— Am auzit că plecați mâine, așa-i? căută să-l descoase bărbatul cu părul nins.

— Ai auzit bine. Plecăm în țară ca să petrecem sărbătorile de iarnă. Oricum, în timpul iernii nu putem lucra afară, așa că ne vom întoarce tocmai la primăvară, pe la mijloc de martie.

— Păi, așa ați procedat mai mereu de când sunteți aici. Ați petrecut măcar o iarnă în orașelul nostru?

— Nu, moș Lucas, și iată că se fac, la primăvară, cinci ani de când lucrăm aici.

— Cinci ani? Parcă mai ieri v-am văzut pentru prima oară. Tu păreai un copil, mereu pus pe șotii. Lasă, că nici acum nu arăți nu te-ai maturizat prea mult. Câți ani ai?

— Voi împlini, în curând, 30.

— Ce vârstă frumoasă! rosti moșul cu nostalgie. Cam atât ar fi avut și fata mea, continuă el cu glas stins.

Își ridică din nou paharul la gură și își întoarce capul pentru scurt timp, să nu se vadă cum cele câteva bobițe de rouă din ochii săi se împletesc cu picăturile de vin. Momentul de slăbiciune trecu asemenea undei de vânt care-i răscoli părul.

— Știi, moș Lucas, nu am putut înțelege niciodată vremea din locurile astea. Să fii așa aproape de Mediterana, agățat chiar deasupra principatului Monaco și totuși, iernile să fie atât de reci. Uneori, simt în nări mirosul sărat al mării, iar alteori, parcă aud tumultul din Monte Carlo. Dar totul pălește când natura se dezbracă de straietele sale și vântul coboară de pe creste.

— Suntem la înălțime aici, băiete, iar piatra strânge tot frigul în ea. Pădurea are rolul ei, să împiedice fuga dealurilor, dar atrage și norii cu toată încărcătura lor de apă și de vânt. E încă bine, dar curând, se va așterne pustiul peste toată firea și aspectul

dezolant al munților va dispărea doar dacă va ninge și se va depune omătul. Iar noi ne ținem pe lângă foc și în fața televizoarelor, pentru că nu prea mai sunt multe de făcut. Lemnele sunt aranjate frumos sub streșini, mâncare am în cămară, iar primăria are grijă să ne curețe străzile. Doar când mai cobor în Nisa sau în Monte Carlo trebuie să-mi lepăd cojoacele, pentru că acolo e o altă lume, cu soare strălucitor, palmieri și verdeață atotcuprinzătoare.

— Deh, atunci când am plecat din țară am crezut că voi găsi aici o vreme mai prietenoasă. Iernile noastre sunt aspre și par a nu se mai sfârși. Acum, ne așteaptă un drum lung și e posibil ca prin unele locuri să dăm chiar de-a binelea peste iarnă.

O nouă pace coborî lin pe terasa de beton, zăgăzuind vorbele băiatului. Moș Lucas își sorbea pe îndelete vinul, iar Daniel rămăsese cu ochii pironiți în depărtări, călătorind spre alte timpuri și alte țărâni. Era doar un copil zvăpăiat când terminase liceul, dar își dorea să învețe carte mai departe. Părinții săi nu erau prea înstăriți, grijile vieții de la țară îi copleșeau și aveau trei copii de întreținut. Așa că Daniel a trebuit să se descurce singur și a hotărât să meargă la Suceava, pentru a urma cursurile Facultății de Științe Economice și Administrație Publică. Credea că îi va fi mai ușor aici decât într-un centru universitar mare. Curând însă, avea să descopere că viața de student nu era chiar atât de roz pe cât și-o închipuise. Specialitatea aleasă i se părea prea abstractă și învăța în silă, fără prea multă tragere de inimă, mănât doar de dorința de a avea o diplomă. În plus, nici